

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Nr. 34316 /14.09.2026

Doamnei primar Irina Mihaela Nistor,

Primăria municipiului Câmpina, județul Prahova

Municipiul Câmpina, B-dul Culturii nr. 18

RECOMANDAREA

Nr. 226 din 14 septembrie 2026

privind necesitatea implementării unor măsuri unitare de asistență a persoanelor vârstnice vulnerabile care intenționează să încheie contracte translativ de proprietate și cooperarea instituțională în vederea sprijinirii efective a acestor persoane

În temeiul prevederilor art. 59 alin (1) din Constituția României, coroborate cu art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, **Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu**, în contextul prevederilor art. 47 și art. 31 din Constituția României, privind dreptul la un nivel de trai decent și dreptul la informație, având în vedere aspectele semnalate prin petiția primită din partea unui asistent social din cadrul unei unități sanitare din București privind posibila conduită frauduloasă a unor persoane care exercită manopere dolosive față de pacienții lipsiți de suport familial, internați în respectiva unitate sanitară, în scopul nedeclarat de a obține dreptul de proprietate asupra unor imobile aflate în patrimoniul pacienților vulnerabili, cărora li se promite îngrijire ulterior externării.

Având în vedere că situația sesizată de asistentul social poate apărea în nenumărate cazuri în care sunt implicate persoane care, din cauza vârstei și/sau a bolii se află într-o situație de vulnerabilitate, fiind chiar și temporar, în imposibilitatea de a conștientiza efectele actului pe care îl încheie, astfel încât să nu ofere un consimțământ valabil la încheierea respectivului act, *Avocatul Poporului a aprobat extinderea demersurilor la nivel național*, pentru analizarea situației, din perspectiva clarificării aspectelor legate de aplicarea art. 30 din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, precum și a modalității de colaborare dintre unitățile sanitare din subordinea consiliilor județene/locale și reprezentanții autorităților publice

locale care au atribuții de consiliere și asistență a persoanelor vârstnice vulnerabile, în acest context.

Pentru clarificarea aspectelor anterior amintite, luând în considerare prevederile art. 30-33 din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Ploiești, a întreprins demersuri la autoritățile publice din județul Prahova care au în subordine unități sanitare, analizându-se răspunsurile primite.

Din răspunsul nr. 19222/21.05.2026 al **Primăriei Municipiului Câmpina, județul Prahova** s-au reținut următoarele aspecte:

Activitatea de consiliere și asistență acordată persoanelor vârstnice la încheierea actelor translativ de proprietate se realizează la solicitarea expresă a acestora, prin consilierii juridici din cadrul aparatului de specialitate al primarului, în prezența, după caz, a unui reprezentant al serviciului asistență socială și autoritate tutelară, iar în cadrul încheierii actelor juridice notariale, prin asigurarea unui reprezentant al acestui serviciu care asistă persoana vârstnică la încheierea actelor notariale translativ de proprietate, în schimbul întreținerii. În cadrul acestei acțiuni, reprezentantul serviciului de asistență socială se asigură că:

- persoana vârstnică a înțeles consecințele actului juridic încheiat, notarul punând la dispoziția persoanei vârstnice toate informațiile în acest sens,
- în contract sunt menționate toate aspecte privind modul de asigurare a întreținerii persoanei de către cel care dobândește dreptul de proprietate asupra imobilului și semnează respectivul act notarial, alături de părțile contractante.

În cazul în care sunt suspiciuni de fraudă, reprezentantul primăriei nu semnează actul, formulând o justificare care se prezintă conducerii – situații însă neîntâlnite în practică până la data redactării răspunsului către instituția noastră.

La nivelul Primăriei Municipiului Câmpina *nu există o procedură specifică pentru aplicarea prevederilor art. 30 din Legea nr. 17/2000*, atribuțiile fiind incluse în prevederile regulamentului de organizare și funcționare al Direcției de Asistență Socială și în fișele de post ale angajaților din cadrul Serviciului asistență socială și autoritatea tutelară.

Asistarea persoanelor vârstnice la notariat se face în baza solicitării oficiale a biroului notarial și a unei delegații speciale semnată de către conducerea direcției și a primăriei.

Colaborarea autorității tutelare cu unitățile sanitare în vederea identificării persoanelor vulnerabile, spre a dispune măsuri în scopul ocrotirii drepturilor și intereselor acestora, se realizează prin referirea cazurilor către Direcția de asistență socială – telefonic și prin adresă scrisă, în baza căreia se fac verificările ce intră în competența Direcției în colaborare cu asistentul social din cadrul unităților sanitare urmărind identificarea soluțiilor pentru sprijinirea persoanelor vulnerabile, prin identificarea și implicarea aparținătorilor persoanei vulnerabile

sau acordarea unor servicii disponibile la nivel local sau județean pentru depășirea situației de dificultate.

Mijloacele prin care persoanele vârstnice sunt informate privind posibilitatea de a solicita și obține consiliere/asistență din partea autorității tutelare la încheierea actelor juridice prevăzute de dispozițiile art. 30 din Legea nr. 17/2000 sunt:

- Prin intermediul birourilor notariale cărora se adresează persoanele vârstnice pentru autentificarea actelor translativ de proprietate pe care doresc să le încheie;
- Din oficiu, cu ocazia deplasărilor în teren, la solicitarea acestora sau a unor terți, la cazurile de vârstnici care solicită și/sau necesită sprijin din partea autorității locale;
- La solicitarea persoanelor vârstnice, telefonic sau în scris.

Colaborarea autorității tutelare cu Uniunea Notarilor Publici este foarte bună, nefiind întâmpinate dificultăți.

Activitatea desfășurată de asistenții sociali din unitățile sanitare din subordine, în scopul prevenirii abuzurilor și ocrotirii persoanelor vulnerabile internate, au fost solicitate informații conducerii Spitalului Municipal Câmpina care, prin adresa nr. 6734/20.05.2026, a precizat că în cadrul spitalului își desfășoară activitatea un asistent social, iar pentru pacienții internați identificați ca fiind posibile persoane vulnerabile se efectuează următoarele demersuri:

- Evaluarea socială și identificarea nevoilor socio-medicale;
- Consiliere socială și sprijin acordate pacienților, dar și aparținătorilor acestora;
- Colaborarea permanentă cu autoritățile administrației publice locale, serviciile publice de asistență socială, D.G.A.S.P.C, precum și cu alte instituții competente;
- Se întocmesc și se transmit documentele necesare pentru instituționalizare, îngrijire la domiciliu sau alte măsuri de protecție socială;
- Se urmărește prevenirea abandonului și a situațiilor de risc social;
- Se intervine pentru punerea în legalitate a persoanelor fără acte de identitate;
- Se respectă drepturile și demnitatea persoanelor vulnerabile pe toată durata internării;
- În situațiile prevăzute de lege se colaborează cu organele de poliție pentru prevenirea și soluționarea cazurilor care implică persoane vulnerabile, pacienți fără aparținători, situații de abandon, abuz, cadavre nerevendicate sau alte circumstanțe care necesită intervenția instituțiilor abilitate. Colaborarea Spitalului Municipal Câmpina cu instituțiile de asistență socială și autoritățile competente se desfășoară constant în interesul pacienților vulnerabili.

Referitor la colaborarea autorității tutelare cu organele de poliție pentru prevenirea/cercetarea cazurilor ce pot constitui fapte penale, aceasta se realizează prin derularea unor acțiuni în comun sau complementare, în limita competențelor legale ce revin fiecărei

autorități, poliția semnalând cazuri de vârstnici vulnerabili și/sau răspunzând solicitărilor autorității tutelare pentru verificări în teren și monitorizări în scopul sprijinirii persoanelor vârstnice și prevenirii unor fapte penale.

Nu au fost întâmpinate dificultăți în desfășurarea activităților de ocrotire a persoanelor vulnerabile internate în unitățile medicale având o bună colaborare cu asistenții sociali și organele de poliție.

Luând în considerare punctul de vedere transmis de Ministerul Sănătății sediului central al instituției Avocatul Poporului potrivit căruia *eficientizarea demersurilor asistenților sociali "depinde de un parteneriat instituțional consolidat. O abordare adaptată realității, digitalizarea fluxurilor de informații și o colaborare strânsă între instituții va permite trecerea de la un sistem rigid la un mecanism de suport rapid, centrat pe nevoile urgente ale pacienților"*, dar și răspunsul Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România potrivit căruia *"ar putea să fie făcute mai multe eforturi pentru punerea în practică a prevederilor existente, mai ales de către autorități, în scopul identificării cazurilor care necesită protecție socială"*.

Față de aspectele anterior menționate, apreciind că obligația statului de a asigura protecția persoanelor vârstnice nu se limitează la existența unor dispoziții legale care reglementează consilierea și asistarea acestora la încheierea actelor juridice, ci presupune și *crearea unor mecanisme administrative eficiente prin care aceste garanții să poată fi aplicate în mod real și efectiv,*

Având în vedere că persoanele vârstnice – *inclusiv cele internate în unități sanitare, în special cele lipsite de suport familial, aflate în situații de dependență, cu autonomie redusă ori cu afecțiuni care le pot afecta capacitatea de apreciere și decizie,* reprezintă o categorie vulnerabilă care necesită măsuri sporite de protecție, în cazul acestora riscul influențării, manipulării ori exploatării patrimoniale fiind amplificat de izolarea socială, dependența față de alte persoane și dificultatea exercitării efective a drepturilor proprii,

Luând în considerare faptul că intervenția autorităților competente este, în numeroase situații, determinată de sesizarea prealabilă a notarului public, a persoanei interesate sau a membrilor familiei, *nefiind identificate mecanisme uniforme care să permită identificarea și gestionarea timpurie a situațiilor de risc și neexistând baze de date care să ofere informații cu privire la toate persoanele vârstnice vulnerabile, lipsite de suport familial sau aflate în stare de dependență socială care ar putea necesita consiliere sau măsuri de ocrotire astfel încât autoritățile să acționeze preventiv, în sprijinul acestor persoane,*

În lipsa unor mecanisme concrete de colaborare între unitățile sanitare, autoritățile tutelare și serviciile publice de asistență socială, *există riscul ca anumite situații care necesită*

intervenția promptă a autorităților să nu fie identificate ori să fie semnalate tardiv, după producerea unor consecințe patrimoniale dificil sau imposibil de remediat,

Considerându-se că este necesară adoptarea unor măsuri care să asigure o practică administrativă unitară, aptă a consolida cooperarea interinstituțională și mecanismele de prevenire a abuzului, influențării și exploatării patrimoniale a persoanelor vârstnice vulnerabile,

Având în vedere necesitatea consolidării cadrului instituțional existent și dezvoltării unor mecanisme unitare de prevenție și intervenție care să conducă la creșterea gradului de protecție a persoanelor vârstnice vulnerabile și la asigurarea unei aplicări unitare a dispozițiilor legale incidente,

*Față de dispozițiile **Ordinului Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018** privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice¹.*

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Primarul municipiului Câmpina, județul Prahova în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, va analiza oportunitatea întreprinderii următoarelor măsuri:

a) crearea unei baze de date, actualizată, care să cuprindă persoanele vârstnice, lipsite de suport familial, aflate într-o stare de vulnerabilitate sau de dependență socială care necesită monitorizarea și sprijinul asistențelor sociale,

b) elaborarea și implementarea unei proceduri operaționale interne privind aplicarea dispozițiilor art. 30-33 din Legea nr. 17/2000, în care să fie stabilite concret responsabilitățile funcționarilor implicați și etapele procedurale care trebuie parcurse de o manieră proactivă în procesul de consiliere și asistare a persoanelor vârstnice,

c) instituirea unor mecanisme de colaborare permanentă între serviciile publice de asistență socială, autoritățile tutelare, unitățile sanitare, medicii de familie, poliție, camerele

¹ **Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018** privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice: - art. 2 - Conducătorul fiecărei entități publice dispune, ținând cont de particularitățile cadrului legal de organizare și de funcționare, precum și de standardele de control intern managerial, măsuri necesare pentru implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial.

- Secțiunea 9 Standardul 9- Proceduri prevede următoarele: Subsecțiunea 1:9:1 Conducerea entității publice asigură elaborarea procedurilor documentate într-un mod unitar pentru procesele majore sau activitățile semnificative desfășurate în cadrul entității și le aduce la cunoștință personalului implicat. Subsecțiunea 2:9:2 Cerințe generale – extras - Conducerea entității publice se asigură că pentru procesele și activitățile, declarate procedurale, există o documentație adecvată și că operațiunile sunt consemnate în proceduri documentate. Subsecțiunea 2:9:7 Conducerea entității publice se asigură că, pentru toate situațiile în care din cauza unor circumstanțe deosebite apar abateri față de politicile sau procedurile stabilite, se întocmesc documente adecvate, aprobate la un nivel corespunzător, înainte de efectuarea operațiunilor. Circumstanțele și modul de gestionare a situațiilor de abatere de la politicile și procedurile existente se analizează periodic, în vederea desprinderii unor concluzii de bună practică pentru viitor, ce urmează a fi formalizate.

notarilor publici și alte instituții relevante, în vederea identificării timpurii a persoanelor vârstnice aflate în situații de vulnerabilitate,

d) informarea activă și timpurie a persoanelor vârstnice cu privire la dreptul de a beneficia de consiliere juridică gratuită și de asistență din partea autorității tutelare (afișarea informațiilor la sediul autorității, pe pagina de internet a instituției), inclusiv prin distribuirea unor materiale informative la adresele de domiciliu/reședință ale persoanelor vârstnice, lipsite de suport familial, aflate într-o stare de vulnerabilitate sau de dependență socială.

Primarul municipiului Câmpina, județul Prahova va informa, în termen de 60 zile, instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Ploiești (cu sediul în municipiul Ploiești, B-dul Republicii, nr. 2-4, intrarea H, et. I, cam. 155, județul Prahova, tel./fax 0244593227, e-mail avpprahova@avp.ro), cu privire la însușirea Recomandării, precum și referitor la toate măsurile dispuse, anexând copii ale documentelor care susțin adresa de însușire a Recomandării.

AVOCATUL POPORULUI,

RENATE WEBER

București, 11 septembrie 2026